

PAPER DETAILS

TITLE: AVRUPA TOPLULUGU REKABET HUKUKUNDA SEÇICI DAGITIM SİSTEMLERİ

AUTHORS: Mete Erdem

PAGES: 11-40

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/99698>

MHB Yıl 12 Sayı 1-2 1991

madde ile "Üye devletler a
içerisinde rekabeti önley
işletmeler arasındaki anlaş
86. maddeyle de "Bir ya d
içerisindeki hakim durum
etkilediği ölçüde, ..." ortak

Akıncı, bir piyasad
incelenebileceğini ifade et
tay ya da dikey kısıtlanmas

Rekabetin yatay ya

arttırdığı, dolayısıyla da genel
hukukunun temel konusu is
belirttiği gibi, *inter-brand* rek

AT rekabet hukuku iç
müşteriye sağlanması ile mü
dağıtım anlaşmalarının dışın
alabilmek için bir başka m
alıcının almak isteği bir mal
sayıda satın almasının şart
alıcısına sağlanmasının rec

tarafından yapılması müm
ana dağıtıcılar, toptancılar
Şüphesiz malını doğrudan
bir imalatçı için malının k
satışını güçlendirecek te
doğrudan satış, öte yandan
kılar. Bu ise çoğu zaman y
önemi, pek çok imalatçı
mallarının son alıcıya dağ
yatar (15).

malın nihai tüketicisine
imalatçısının seçici dağıtım
verdiği sınırlamalar ile imal

Yüksek kâr marjını
temlerini çoğunlukla üç
dışlanması, dikey fiyat tes
ülkeler arasında büyük oran
paralel ithalatı önlemek(20)

Son bir tahlille, seçi
pek çok özelliklere sahip

Öte yandan, klasik
eden iki önemli tartışmay
mik verimlilik ilkesidir (2)

Kısaca özetlemek g
sağlanması yoluyla tüket
verimlilik, genel toplum r
rekabet hukukunun buna
tahsis edilmesini teşvik et
lik" olduğunu benimseyen
teoriyi Amerikan antitrust

Bunun yanısıra rekabe
da, gerek ekonomik, gerekse
er" meselesinde ortaya çıkm
dağıtım sistemi dışındaki bir
yere faydalanması durumun
gelişmiş malların imalatçısı,
nihai satıcılardan müşteriye
malın satımını teşvik edecek
mak için sistem içindeki söz
lenmeye hazır müşteri, kendi
varılarak piyasaya araştırma

servis verilmesi kaydını i
olumlu etkisi ile ekonomi
bunların sonraki alıcıları,
rak şart koşulan kayıtl
kısıtlamalarına rağmen, k
her defasında somut olay
bete olan etkisi ekonomi
"ucuzcu dükkanlar"ın sist
kabeti ortadan kaldırmay
tin ihlali sonucunu verece

ürünlerin nevilerine göre ted
bazı sistemler ya Komisyon
Kısaca, Komisyonun 1970
dağıtıcıların ayrım gözetilm
belirlendiği seçici dağıtım
etmediği şeklinde bir tutum
yükümleri içeren diğer kıs
arttırdıkları ölçüde 85 (3).
Komisyonun seçici dağıtım
Politikasına ilişkin 1977 tari

madde ile uyumlu bir rekab
görüşünde onaylamıştır." (

Böylece, Divan M
kavramının ardında yatan
madde ile korunan rekabe
Divanın Metro/SABA dok

* dağıtımı söz konu
olmalı,

* niteliksel seçicilik

leri (48), ev malzemeleri (49).
genel olarak aynı özellikler
kullanılmasını haklı kılan ma
Öte yandan, Komisyon Sw
gerekçesiyle seçici dağıtımı g

Bunlarla birlikte mar
fiyatlarla satılan teknik olara
mallar, ilke olarak yine as
bağdaşan niceliksel şartlara ta
lirgin örneği bunlara niceliks

malların niteliğinin gereğ
dişçilik malzemeleri (59)

Son olarak, bazı m
temlerini gerektirmediğ
konmuştur. Örneğin, çatı
(65), muz (66) ve tesisat

2. Dağıtıcının Seç

a. Niteliksel Kriter

İmalatçı malının

yanında, o malın ve yedek par
(69).

Bu şekilde Divanın M
imalatçının son kullanıcıya ka
içerisinde yer alan dağıtıcı ve
seçim, bu tür kalitatif kriterlere
len yasak kapsamının dışına
ölçülerin uygulanmasında gö
dağıtıldığı son aşaması da mal
teşvik edildiğinden emin olma

tinde yönelik olamadığı h
 takip etmeyen satıcılara y
 bütün bu bahsettiğimiz d
 koşullardır ve bunlara sal
 maddenin düzenlediği yasa

b. Niceliksel Kriter

Bazen bir seçici da
 temleri yerine getiren d
 sınırlamalar ile karşı karşı
 rek malın seçilmiş satıcı

Kısaca, burada dağıtım sistemi olarak, o maldan en azından belli

iii. Son olarak, bir dağıtım malın belli -belki de tüm- çeşitlerini üstlenmek durumunda bırakılma

Prensip olarak AT rekabetsiz içeren seçici dağıtım sistemleri rağmen bu sınırlayıcı zorunluluklarına bakmak gerekir, çünkü rekabeti azaltıcı etkileri kadar

liksel kriterler, kayıtlı mal
(86) (86a). Böylece, imalat
taşıyan fakat sistem dışında
şahsen seçilmesine gerek k
genel olarak 85 (1). madde i

C. Seçici Dağıtım Ar

1. Rekabete Uygun

Seçici dağıtım anlaş
teknik özellikleriyle ilgi

ile, rekabete uygun görülmüştü. Satış yapılacak müşterilere ilişkin bir değerlendirme, bu kapsamda yapılacak salt bir teknik inceleme gerektirir, çünkü bazı müşterilerin mali durumu değerlendirilebilir. Ne var ki, Komisyonun bu hususta ihlal edecek ölçüde olmadığı kanaatine varılmıştır.

b. Malın Satılacağı Alan

Bölgesel sınırlamalarda, tüketicilerin bu türde kayıtları içeren secici da-

Junghans'ın Belçika ve D
ilişkin sorunlar hakkında

d. *Sisteme Uyumu*

Seçici dağıtım anlı
yerine getirilip getirilme
birlerin rekabeti kısıtlayıcı
ti kısıtlamadığı gerekçe
davasında, Komisyon m
kayıtların seri numaraları

alındığında, perakende satış
anlaşmalarının per se rekabet
zor değildir. Nitekim, K
kavramlarının bağdaşmadık
türlü eylemi, 85 (3). madde
ihlali olarak nitelendirmiş
fiyatlarına belirleyici etkisi,
bu bakımdan bireysel muafiyet
Omega kararıyla dağıtım an
altında muafiyet tanımıştır (

(113) daha çok *franchising* kararıyla, en azından Kom olsa fiyatların belirlenmesi rekabet hukukunda fiyat t bir göstergesi olarak kabul hukuku uygulamasında Y kabetin dikey kısıtlanması altında incelendiği halde, kementin son önemli karar bete aykırılık teşkil eder (1

dig kararından beri tutarlıdır
Ortak Pazar'ın bölünmesi an

ii. Paralel İthal Yasağ

İlke olarak yukarıda
içinde üye devletlerin ulusal
hizmetlerin serbest akışını e
kurma amacına aykırı olarak

c. Alıcıyla İlgili Sınırl

Bir dağıtım ağı içind

D. Bireysel Muafiy

AT rekabet hukukun seçici dağıtım anlaşmaları değerlendirilirken, bunların altında söz konusu muafiyeler Bu bakımdan Amerikan Antitrinlerine yakın bir görüntü beti kısıtlayıcı bir seçici dağıtım ve dağıtımını iyileştirmek tüketicilerin doğacak yararları

1. Malın Satışının Teş

İlgili malın perakende ve satışının güçlendirilmesi a sınırlama, aynı amacı güde çalışanlarının teknik özellikli niteliksel sınırlamalardan far yasağı içerisinde değerd sınırlamalara bakış açısı oldu rak normal iş saatlerinin koru kuksal sonucu doğurur (130).

3. Müşterilere İliş

Malın sadece belli sayısal sınırlamalarla karşılayabilirler. Örneğin olarak atanabileceğine ilidece profesyonel kullanı sınırlamalar (137) Kom Grohe ve Ideal-Standard satılabilmesi hükmü muaf

piyasadır (144). İlgili piyasa
reken piyasa gücünün sap
Piyasa payının tespitinde,
izafi bir ölçünün yanısıra
önemini ifade eden birtakım

Öyle ki, bir firma t
rumda bulunabilir. Buna e
Chiquita marka muzların
muzları, emsallerine göre
yapılan oldukça güçlü bir m

bütün olarak değerlendirile
(No. 2) davası bakımından
Brandt grubunun üretim ka
birbirinden ayırarak, bağ
yüzünden, Thompson-Bra
teşebbüs olarak kabul edile
da, Divan bu davada bir i
bulmadığını inceleme şansını

86. maddenin seçici
ilgili piyasada hakim durum

Satıştan kaçınmanın
Divan tarafından United B
bu pazarda Chiquita muzla
30-40 fazla satıyordu) hak
etmekten kaçınması, o paz
vererek mevcut rekabetin
yanısıra ABG/BP davasın
Hollanda'daki potansiyel al
tina ederek onun ilgili piya
olarak nitelendirmiştir
vazarkasalarının İngiltere'd

Bu bakımdan AT
da hakim durumda bulun
kriterlere dayanarak yürü
dışına çıkarken öte yand
nin uygulanmaması bak
Nitekim United Brand
olgunlaşmamış yeşil ch
tons'un gereken teknik n
kaçınma, hep ilgili mark
(165). Böylece, 85 (1). n

benimsenen yaklaşımdır. A
meselesinden başka bir şe
alacağı ekonomik düzen iç
hukuku, belli bir politik d
gerçekleştirilmesinin bir ara
mektir. Bu ise ekonomik ve
daki ekonomik faaliyetlerin
salt ekonomik açıdan rek
verimliliği azami şekilde
içinde yapılacak her tür

rini 85 (1) ve (3). madde
son doktrinin kabulü çok
 bir dava bakımından ma
 bete yönelmesi gerekece
 uygulamasına geçmede
 etkilendiğini gösterir del
 (176), çünkü zaten rekab
 beti arttırıcı etkilerinin o
 kendisi lafzen *per se* yas
 reason doktrinini uygula